

Kursplan för

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdomar 1, 12 hp

Speech and Language Disorders in Children and Youth 1, 12 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2024.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT21 , HT22 , HT23 , HT24

Kurskod	2LG103
Kursens benämning	Tal- och språkstörningar hos barn och ungdomar 1
Hp	12 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CLINTEC
Datum för fastställande	2021-03-15
Reviderad av	Utbildningsnämnden CLINTEC
Senast reviderad	2024-03-13
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2024

Särskild behörighet

För tillträde krävs godkänt resultat på kurserna 2LG072 Talkommunikation, 2LG078 Kommunikation och språklig struktur och 2LG101 Tidiga avvikelser i ätande, joller och kommunikation.

Mål

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Karaktäristik, 4.5 hp

Studenten ska kunna:

- använda och förklara termer, begrepp och definitioner som används inom området tal- och språkstörningar samt kommunikationssvårigheter hos barn,
- beskriva förekomst av tal- och språkstörningar samt kommunikationssvårigheter, samförekomst med andra funktionsnedsättningar, samt resonera kring hur detta kan påverka bedömning och intervention,
- översiktligt redogöra för och jämföra olika förklaringsmodeller till avvikande tal- och språkutveckling hos barn,

- redogöra för och reflektera över vilka konsekvenser tal-, språk- och kommunikationssvårigheter hos barn kan ha avseende kommunikativ och social aktivitets- och delaktighetsinskränkning, samt över betydelsen av person- och omgivningsfaktorer,

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Bedömning, 3 hp

- redogöra för hur tal, språk och kommunikation hos barn med tal- och språkstörningar utreds och bedöms,
- analysera och tolka resultat som underlag för diagnostik av tal- och språkstörning,
- kritiskt värdera information som är relevant för området typisk och avvikande utveckling av tal, språk och kommunikation hos en- och flerspråkiga barn

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Behandling, 4.5 hp

- redogöra för och motivera intervention vid avvikande tal- och språkutveckling i förhållande till utredningsresultat och tillgänglig evidens, samt beskriva hur insatserna skall utvärderas,
- utifrån givna bedömningar föreslå adekvata interventionsmål och sätt att utvärdera om målen uppnåtts,
- redogöra för några viktiga förmågor som en person som kommunicerar via alternativ kompletterande kommunikation (AKK) behöver utveckla samt relatera detta till ett fiktivt patientfall

Innehåll

Kursen innehåller 3 moment:

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Karaktäristik

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Bedömning

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Behandling

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Karaktäristik, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Förekomst av tal- och språkstörningar samt kommunikationssvårigheter hos barn, ur ett nationellt såväl som globalt perspektiv, samt samförekomst med andra funktionsnedsättningar. Differentiering av tal- och språkstörning gentemot andra funktionsnedsättningar som påverkar kommunikation och inläring. Kategorisering av tal- och språkstörningar samt kommunikationssvårigheter i ett utvecklingsperspektiv. Möjliga orsaker till tal- och språkstörningar, grundade i teori om anatomiska, fysiologiska och kognitiva förutsättningar, samt vad detta innebär vad gäller prognos för fortsatt utveckling. Tal- och språkstörning i en flerspråkig miljö. Differentiering av talstörningar med primärt strukturell eller neurologisk förklaring (t ex vid kraniofacial missbildning, respektive dysartri och taldyspraxi) och talstörningar utan känd orsak, samt hur sådana störningar förhåller sig till språkstörning. Identifikation och beskrivning av karaktäristiska drag i talet vid olika typer av talstörningar.

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Bedömning, 3.0 hp

Betygsskala: GU

Metoder för bedömning och diagnostik vid misstänkt tal- och språkstörning hos en- och flerspråkiga barn och ungdomar, både från ett teoretiskt och ett praktiskt perspektiv. Exempel på hur andra närliggande diagnoser påverkar bedömningen av barnets tal-, språk och kommunikation diskuteras.

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Behandling, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Principer för intervention vid tal-, språk- och kommunikationsstörningar (inklusive alternativ och kompletterande kommunikation) Principer för hur funktionella interventionsmål formuleras. Tillämpning av dessa principer vid analys av behandlingssessioner och för att planera intervention. Momentet innehåller också en aktivitet om kognitivt stöd för personer med kognitiva och kommunikativa nedsättningar.

Arbetsformer

Kursen består av föreläsningar, seminarier, laborationer, självständigt arbete i grupp och individuellt samt praktiska övningar. Obligatoriska inslag anges i schemat.

Examination

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Karaktäristik

Skriftlig tentamen.

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Bedömning

Deltagande i obligatoriska läraktiviteter. Muntliga och skriftliga redovisningar i grupp samt individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Utöver godkänt innehåll i den skriftliga inlämningsuppgiften krävs att texten är formulerad enligt grundläggande normer för svensk sakprosa och språkriktighet (såsom behärskning av stavning, böjning, ords och konstruktioners stilvärde, stiljetecken och meningsbyggnad).

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdom: Behandling

Deltagande i obligatoriska läraktiviteter. Redovisning i grupp samt individuella skriftliga inlämningsuppgifter.

För kursen generellt

Vid frånvaro vid obligatoriska utbildningsinslag ansvarar studenten själv för att ta kontakt med kursansvarig lärare för ersättningsuppgift. Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Vid icke godkänd skriftlig individuell examinationsuppgift ges ytterligare ett tillfälle att lämna in ny sådan under innevarande termin eller senast till den tidpunkt som examinator har bestämt. En examinerande uppgift som lämnas in för sent är ogiltig och ska inte ingå i examinationsunderlaget vid betygsbeslutet. Examinator har dock möjlighet att ta hänsyn till om studenten har särskilda skäl för förseningen.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i en och samma examination. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts. Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Karaktäristik

Obligatorisk litteratur

Grundbok i logopedi

ISBN:9789144181370 LIBRIS-ID:l4mk0zxjj5m2cvjv

Kapitel 3-6, 8-9, 12-15 (ca 140 sidor)

[Sök i biblioteket](#)

Språkutveckling och språkstörning hos barn : Del 3 Flerspråkighet - utveckling och svårigheter

Salameh, Eva-Kristina; Nettelbladt, Ulrika

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2018] - 404 sidor

ISBN:9789144097121 LIBRIS-ID:fpkl6b4hc397bp5b

s. 84-98

[Sök i biblioteket](#)

Nettelbladt, Ulrika

Språkutveckling och språkstörning hos barn. : teorier, utveckling och svårigheter D. 2 Pragmatik

Salameh, Eva-Kristina

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 536 s.

ISBN:9789144017648 LIBRIS-ID:12445723

Kapitel 12 (s. 331-363)

[Sök i biblioteket](#)

Utöver detta tillkommer material på lärplattformen PUMA.

Rekommenderad litteratur

Paul, Rhea

Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating / Rhea Paul, Courtenay Norbury, Carolyn Gosse

uuuu-uuuu

ISBN:9780323442350 LIBRIS-ID:gt1qjz3tdzhm3mv

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 1, 4 och 5

[Sök i biblioteket](#)

Rvachew, Susan.

Introduction to Speech Sound Disorders

uuuu-uuuu

ISBN:9781635502732 LIBRIS-ID:r74mhkjhpqxwbf55

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 4

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

American Speech-Language-Hearing Association

Childhood Apraxia of Speech (Practice Portal)

American Speech-Language-Hearing Association, 2024

URL: [Länk](#)

Paradis, Johanne.

Dual Language Development & Disorders : A Handbook on Bilingualism and Second Language Learning

uuuu-uuuu

ISBN:9781681254074 LIBRIS-ID:3k142s1m1pk82lj0

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 10

[Sök i biblioteket](#)

Morphosyntactic Challenges for Swedish-Speaking Children with Developmental Language Disorder in Comparison with L1 and L2 Peers

Reuterskiöld, Christina; Hallin, Anna Eva; Nair, Vishnu K K; Hansson, Kristina

2021

URL: [10.1093/applin/amaa058](https://doi.org/10.1093/applin/amaa058)

Ingår i:

Applied linguistics

1999-

ISSN:1477-450X LIBRIS-ID:9044333

URL: [Online access for KIB](#)

42 (2021) :4, s. 720739

Andrés-Roqueta, Clara; Katsos, Napoleon

A Distinction Between Linguistic and Social Pragmatics Helps the Precise Characterization of Pragmatic Challenges in Children With Autism Spectrum Disorders and Developmental Language Disorder

2020

URL: [10.1044/2020_JSLHR-19-00263](https://doi.org/10.1044/2020_JSLHR-19-00263)

Ingår i:

JSLHR : journal of speech, language, and hearing research

Rockville, MD : American Speech-Language-Hearing Association, 1970-

ISSN:1558-9102 LIBRIS-ID:10160621

63 (2020) :5, s. 1494-1508

Howard, Sara; Lohmander, Anette

Cleft palate speech : assessment and intervention

Chichester : Wiley-Blackwell, 2011 - 1 online resource ([xvii], 373 p.)

ISBN:9781119998570 LIBRIS-ID:12746210

[Sök i biblioteket](#)

Bedömning

Obligatorisk litteratur

Grundbok i logopedi

ISBN:9789144181370 LIBRIS-ID:14mk0zxjj5m2cvjv

Kapitel 10 och 17

[Sök i biblioteket](#)

Paul, Rhea

Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating / Rhea Paul, Courtenay Norbury, Carolyn Gosse

uuuu-uuuu

ISBN:9780323442350 LIBRIS-ID:gt1qjz3tdzhrm3mv

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 2

[Sök i biblioteket](#)

Lohmander, Anette

Svante Manual

2. uppl. : Studentlitteratur AB, 2015 - 95 s.

ISBN:9789144107400 LIBRIS-ID:17802293

Kap 2 (16 sidor)

[Sök i biblioteket](#)

Rekommenderad litteratur

Rvachew, Susan.

Introduction to Speech Sound Disorders

uuuu-uuuu

ISBN:9781635502732 LIBRIS-ID:r74mhlakjhpqxwbf55

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 3

[Sök i biblioteket](#)

Paul, Rhea

Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating / Rhea Paul, Courtenay Norbury, Carolyn Gosse

uuuu-uuuu

ISBN:9780323442350 LIBRIS-ID:gt1qjz3tdzhrm3mv

URL: [Online access for KIB](#)

Delar av kapitel 6, 7 och 8

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Hallin, Anna Eva; Partanen, Petri

Factors affecting speech-language pathologists' language assessment procedures and tools - challenges and future directions in Sweden

2022

URL: [10.1080/14015439.2022.2158218](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:se:libris:14015439-2022-2158218)

Ingår i:

Logopedics phoniatrics vocology

Stockholm : Taylor & Francis, 1998-

ISSN:1651-2022y 1401-54392 f LIBRIS-ID:9843224

(2022)

Wikse Barrow, Carla; Körner, Karin; Strömbergsson, Sofia

A survey of Swedish speech-language pathologists' practices regarding assessment of speech sound disorders

2023

URL: [10.1080/14015439.2021.1977383](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:se:libris:14015439-2021-1977383)

Ingår i:

Logopedics phoniatrics vocology

Stockholm : Taylor & Francis, 1998-

ISSN:1651-2022y 1401-54392 f LIBRIS-ID:9843224

(2023) :1, s. 23-34

Behandling

Obligatorisk litteratur

Grundbok i logopedi

ISBN:9789144181370 LIBRIS-ID:14mk0zxxj5m2cvjv

Kapitel 11 och 18

[Sök i biblioteket](#)

Paul, Rhea

Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating / Rhea Paul, Courtenay Norbury, Carolyn Gosse

uuuu-uuuu

ISBN:9780323442350 LIBRIS-ID:gt1qjz3tdzhm3mv

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 3 + delar av 6, 7 och 8

[Sök i biblioteket](#)

Beukelman, David R.; Light, Janice C.

Augmentative & alternative communication : supporting children and adults with complex communication needs

Fifth edition. : Baltimore : Paul H. Brookes Publishing Co., [2020] - PDF (xvi, 686 sidor)

ISBN:9781681253046 LIBRIS-ID:t6k6j7rtr9jmhq3w

Ca 80 sidor; läsanvisningar ges vid kursstart.

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders

Ebbels, S. H.; McCartney, E.; Slonims, V.; Dockrell, J. E.; Norbury, C. F.

2019 Ingår i:

International journal of language & communication disorders

London : Taylor & Francis, 1998-

ISSN:1368-2822 LIBRIS-ID:4318919

54 (2019) :1, s. 3-19

Språkutveckling och språkstörning hos barn : Del 3 Flerspråkighet - utveckling och svårigheter

Salameh, Eva-Kristina; Nettelbladt, Ulrika

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2018] - 404 sidor

ISBN:9789144097121 LIBRIS-ID:fpkl6b4hc397bp5b

Kapitel 7-8

[Sök i biblioteket](#)

Rvachew, Susan.

Introduction to Speech Sound Disorders

uuuu-uuuu

ISBN:9781635502732 LIBRIS-ID:r74mhkjhpqxwbf55

URL: [Online access for KIB](#)

Kapitel 5-8

[Sök i biblioteket](#)

Williams, A. Lynn

Interventions for Speech Sound Disorders in Children

uuuu-uuuu

ISBN:9781681253596 LIBRIS-ID:x9hkwc5vvktr0qf4

[Sök i biblioteket](#)